

POGUM – SRČNOST

»Z vso skrbjo varuj svoje srce, kajti iz njega izvira življenje« (Pregovori 4,23)

»Ali ti nisem ukazal, pogumen (srčen, krepak) in odločen bodi? Ne boj se in se ne plaši; kjer koli boš hodil, bo s teboj Gospod, tvoj Bog.« (Jozue 1,9)

Pogum je najpomembnejša od vseh vrtilin, saj brez poguma ne moremo dosledno živeti nobene druge vrtiline.

VEČINA VSEGA V MOŠKEM ŽIVLJENJU zahteva pogum in srčnost. "Vse, kar počnem, izhaja iz srca." Vse. Srce je jedro, središče, celota notranjega človeka. Pogum vključuje globoko notranjo zalogo Božje mešanice moči in nežnosti. Od tega, kakšen je moški znotraj svojega srca, je odvisno, kakšen je navzven.

Pogum predstavlja notranjo moč, jedro moškega, ki se odloči, da se bo zavzemal za to, kar je prav, namesto da bi stal ob strani in dopuščal, da se bohota krivica; pogum je prepričanje, da je treba živeti dobro, pravilno in zavestno, ne pa pasivno opazovati, kako življenje teče mimo. Pogumen moški je neustavljiva moč, ki se kljub strahu odločno spopada z življenjskimi izzivi.

Danes živimo v svetu moške strahopetnosti. Smo paradoks. Radi gledamo filme o junakih, ki so mnogokrat protijunaki. Domišljamo si, da imamo pogum teh izmišljenih likov, medtem ko udobno sedimo v svojih naslonjačih in svet gledamo skozi zaslon. Mnogo preveč moških se umakne že ob namigu, da bi se od njih lahko zahtevalo nekaj požrtvovalnega. Vdajo se in upognejo.

Pogum zahteva preveč truda. In kdo ima sploh čas zanj? Lažje je ... Tu vstavite svoj stavek: ... je preprosto zaspati; lažje je počakati in videti, kaj se bo zgodilo; lažje se je osredotočiti na zaslon, kot na današnji dan; lažje je gledati oddajo; lažje se je samozadovoljevati, kot se posvetiti naporni ženski; lažje je, da se z mojim otrokom ukvarjajo učitelji, kakor pa da se jaz mučim...

Poznam veliko moških, ki se vsak dan soočajo s fizično nevarnostjo, ker to zahteva njihovo delo. Nevarnost na delovnem mestu je njihova dolžnost. Toda ko se je treba soočiti z ženo ali biti navzoč pri otrocih in ko je potrebna njihova srčnost, se mnogi od teh "pogumnih" mož skrije in zbeži v senco. Lahko prenesejo udarec v čeljust, vendar ne prenesejo pogleda na obupano ženo.

Pogum je temelj za vse druge moške lastnosti. Moški na primer ne more biti in ne bo čist, če ne bo imel poguma, da bi se uprl silam nečistosti v svetu. Ne bo zaščitniški vodja, če ne bo imel poguma, da bi namesto drugega stopil v nevarnost. Moški ne more pokazati celovitosti (zrelosti), če nima poguma govoriti resnice. Ne more biti predstavnik Božjega kraljestva, če nima poguma, da bi predstavljal Kristusa. Božje srce je torej temelj moškosti. Ni čudno, da nas Pavel opominja, naj »ne omagujemo« (2 Kor 4,1.16) in naj bomo pogumni (Apd 14.22; 23,11).

Pogum so prva vrata, skozi katera morajo iti vsi fantje, če želijo resnično postati moški.

Vprašajte kateregakoli fanta (tudi sebe), ali obstaja beseda, ki bi moškega bolj demoralizirala ali ponižala kot je beseda strahopetec. Ta beseda se dotakne bistva. Raje bi bil idiot, poraženec, pozer, prevarant, neuspešen ali lažnivec kot pa strahopetec. Naš jezik je poln evfemizmov, ki pogum in strahopetnost povezujejo z moškimi genitalijami. "Ima jajca" ali "jih nima". Biti kastriran pomeni, da je bil moškemu kirurško odstranjen pogum (1 Sam 13). Biti pravi moški pomeni imeti pogum.

Naša rast v srčnem pogumu se prične, ko navkljub strahu rečemo: "Potrudil se bom po svojih najboljših močeh."

Pogum, da kljub strahu narediš težke stvari.

Nasprotje poguma je biti "brez srca". Brezsrčnega človeka premagajo strahovi, da ohromi, podleže skušnjavi in pobegne ali se umakne. Manjka mu prepričanja, usmeritve, strasti in zavedanja: Ostaja na stranskem tiru, medtem ko gre življenje mimo njega. Je kot lev v Čarovniku iz Oza, ki se ob pogledu na nevarnost zdrzne in se zateče v zavetje. Brezsrčni pomeni tudi trd, krut ali brezčuten. Brezsrčni človek ima dobro izdelane samoobrambne mehanizme, ki onemogočajo dostop do njegovega notranjega sveta. Zanimivo je, da brezsrčnega moškega v naši družbi smatramo za mačota, možatega in neranljivega, čeprav v resnici nima dostopa do resničnega življenja, ki naj bi ga po Božjem načrtu živel. Brezsrčnih moških je veliko.

Primer: Nedavno sem se pogovarjal s poročenim parom na pragu petnajste obletnice poroke. Mož, vojak, je sedel pred menoj z mrtvim izrazom in sklenjenimi rokami ter čakal, da "popravim" njun odnos. Pod rokavi so se mu izbočili dvojni biceps, prsni koš pa je raztegoval srajco. Čeprav je bil skoraj meter nižji od mene, bi me zagotovo lahko premagal. Bil je utelešenje fizične moškosti, vendar se je pritoževal kot deček, ko je tarnal nad ženinimi napakami in zahtevami. Ona pa je hrepeneče sedela na drugem koncu kavča. Skoraj je obupala nad njim - skoraj. V nekem trenutku jo je vprašal: "Kaj sploh hočeš od mene? Dajem ti vse, kar potrebuješ. Kaj še hočeš?" Odgovorila je: "Hočem tvoje srce."

V tistem trenutku se je zlomil. Skozi prve solze, ki jih je žena prvič videla na njegovem obrazu, je rekel: "Bojim se, da ga nimam. Izgubilo se je. Oče mi ga je kot dečku vzel in ga zaklenil. Mama je odvrгла ključ, ko me je označila za strahopetca.

Vse moje delo, vsi moji boji, vsa moja jeza do tebe je le zato, da te držim na razdalji, ker nimam poguma, da bi se s teboj soočil. Sem samo strahopetec." To je bil najbolj pogumen trenutek, ki sem mu bil priča v zadnjem desetletju.

Biti strahopetec pomeni, da te premaga strah, da nimaš notranje srčne moči, da bi se soočil z nasprotovanji, težavami ali nevarnostmi. Strahopetnost vodi v apatijo in umik ter moškimi preprečuje, da bi se s svetom ukvarjali na ustvarjalni način. Strahopetci se zatekajo k uporabi besa, moči in oblasti, da bi uresničili svoje želje, ne da bi pri tem služili in mislili na druge. Postanejo ustoličeni tirani, ki drugim postavljajo neuresničljive zahteve.

Strahopetni moški privolijo v napad zla na svoja srca. Od trenutka dečkovega rojstva naprej se tema ali sovražnik človeške narave trudi, da izniči in omrtviči dečkovo srce, saj dobro ve, da moškega s pogumnim srcem ni mogoče ustaviti. Zlo si prizadeva uničiti tisto, kar najbolj ogroža naše napredovanje v svetu: srčnost za Boga. Moški, ki podleže strahopetnosti ali brezsrčni praznoti, verjame, da njegovo srce ni potrebno, nujno ali celo zaželeno. A noben moški se ne rodi kot strahopetec. To postanemo s pomočjo zapletene strategije zla, ki nam opere možgane in zapre srce. Če se z zlom strinjamo, ostanemo bojzljivi strahopetci: "Prav imate, nisem potreben."

Vse moške je strah, vendar niso vsi strahopetci

Strahopetnost se močno razlikuje od strahu. Vse moške nas je strah. Doživljanje strahu je normalen človeški odziv na ogrožajoče dražljaje. Strah ni težava. Pogumni moški delujejo "navkljub svojim strahovom". Strahopetnost se pojavi, ko moški podleže strahu in mu dovoli, da postane prevladujoča zgodba in pobegne. Moški, ki utelešajo pogum, pogosto odkrito in ranljivo prepoznajo svoje strahove - in še vedno najdejo moč srca, da vztrajajo.

Bog je zvest in se ne boji

Pogum od moškega zahteva, da se sooči s svojimi strahovi, da jim pogleda v oči in v veri najde moč, da gre naprej. Bog od moškega nikoli ne zahteva, da mora stati sam. Nasprotno. Če se zaklene v moč Božje navzočnosti v njem samem in v drugih, mu dosledno podarja pogum. Pogum pravega moškega lahko temelji le na njegovi veri in ljubezni do Boga. V nasprotnem primeru njegova moč neizogibno odpove in se potopi. Resnično samozavestni moški hitro obračunajo z dometom svojega lažnega jaza.

Jedro resničnega moškega poguma je vedno povezano z močno prisotnostjo Boga, to je s spominjanjem njegove navzočnosti in bližine. Resnično pogumen moški se zaveda svojega mesta pri sodelovanju s Kristusom in počiva v Božji moči, ne v svoji lastni. Kot verniki smo osvobojeni za doživljanje poguma, ker smo v intimnem odnosu s tistim, ki se nikoli ne boji. Resnično, "v ljubezni ni strahu. Popolna ljubezen izžene strah.« (1 Jn 4,18).

Skoraj vsakič, ko v Svetem pismu moški sreča angela, so angelove prve besede: "Ne boj se. Gospod je s teboj." Pomislite na Gedeona, prestrašenega Izraelca, ki se je pred zatiralsko vojsko skrival v votlini. Gospodov angel mu je rekel: "Gospod je s teboj, mogočni bojevnik." Ali ko Gabriel govori Mariji, reče: "Ne boj se, Marija, našla si milost pri Bogu." Spomnite se, ko Jezus sredi noči hodi po vodi? Učenci mislijo, da je duh. On pa jim reče: "Bodite pogumni! Jaz sem. Ne bojte se."

Ko smo prepuščeni sami sebi, smo negotovi. Ob neznanem se začnemo bati. Toda Božja navzočnost nam daje svobodo za pogum. Božja navzočnost razbremeni naš strah. Pogumni smo, ko z očmi vere gledamo na svojo zgodbo in sedanost. V naši zgodbi je Bog in to je dovolj. Takšen pogum je omogočil zaprtemu in priklenjenemu apostolu Pavlu, ki je vedel, da je njegovo življenje v rokah krutega despota, a je kljub temu pel hvalnice. Njegov pogum se je združil z Božjo navzočnostjo in je odkrito nasprotoval zlu, rekoč: " »Nič žalega si ne stôri! Vsi smo še tukaj!« (Apd 16,25-28).

Pogum nas pridruži Bogu v boju proti zlu in ga odbije. Medtem ko se strahopetnost pridruži zlu, se pogum zlu upre in ga napade. Imeti božji pogum pomeni biti z Bogom, ker je on z nami, in reči: "Ne. Kolikor je odvisno od mene, sovražniku ne bom več dovolil, da krade, ubija in uničuje. In čeprav lahko pri tem izgubim svoje življenje, sem prepričan, da ga bom na koncu našel."

Jezus je v največjem dejanju poguma sam preživel več mučnih ur strahu in obupa. Prijatelje je prosil, naj bodo z njim v najtemnejši noči v zgodovini sveta. Medtem ko so spali, je doživljal agonijo izdaje, nemoči in dvomnosti s katero se je soočal na pragu smrti. O teh trenutkih, v katerih se je globina njegove človeškosti zlila z resničnostjo njegove božanskosti, ni mogoče veliko govoriti. Očeta prosi za drugačno pot, a je ne najde. In tako kljub svojim strahovom in zaradi vsega sveta pogumno izreče: "Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi." Resnični pogum je zavesten vstop v morebitno bolečino in ne nepremišljen skok v neznano. V križu ni nepremišljenosti.

Vprašanja za naše potovanje

1. Zaupajte si kakšno svojo zgodbo, ko ste sredi strahu izbrali pogum.
2. Na katerem področju življenja se najbolj borite za pogum?
3. Če je Bog velik, dober in ima nadzor, zakaj menite, da nas poziva, naj bomo pogumni?
4. Čigav pogum je tvoj zgled?
5. Kako sinovom in hčeram ter ženi pomagam k pogumu?
6. Kaj bi se zgodilo v vaši duši, če bi vas žena, oče ali sin označili za strahopetca?